

ΚΥΨΕΛΗ

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΕΚΛΕΚΤΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΑΡΧΙΜ. ΧΡΙΣΤ. ΑΘ. ΚΑΛΥΒΑΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΞ

24

ΠΕΡΙ ΑΜΑΡΤΙΑΣ

★ ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1961 ★

Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

ΠΕΡΙ ΑΜΑΡΤΙΑΣ

Φοβερὸ πολύπλευρο κι' ἀκατάπαυστο πόλεμο ἔχει κηρύξει ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας, ἀγαπητοί μου. Καὶ τὸν πόλεμον αὐτὸν τὸν κάνει ἐναντίον μας, ὅπως ξεύρετε, μετατρέπων τὶς ἰδικές μας ἐπιθυμίες σὲ βέλη. Τὴ δύναμί του αὐτὴ γιὰ νὰ μᾶς βλάπτῃ συνέχεια τὴν παίρνει ἀπὸ μᾶς τοὺς ἴδιους. Καὶ ὅπως κρύβωνται οἱ ὑπερβολικὰ κακοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν διάθεσι καὶ μανία νὰ πλουτίζουν ἁρπάζοντας τὴν ξένη περιουσία, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν τὴν τόλμη νὰ ληστέψουν στὰ φανερὰ τοὺς ἄλλους συνηθίζουν νὰ κρύβωνται στοὺς δρόμους. Κι' ἂν βροῦν κατάλληλη κρυψώνα σὲ βαθειὰ σχισμὴ βράχου ἢ σὲ πυκνόφυτον τόπο, σ' αὐτὸν τρυπώνουν καὶ μπαίνουν σὲ κατάλληλη στιγμὴ μπροστὰ στοὺς διαβάτες ποὺ τοὺς κανονίζουν γιὰ θύματά τους πηδοῦν ἐπάνω τους ξαφνικὰ μ' ὁρμὴ κι' ἀγριότητα, ὥστε νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ καταλάβῃ καὶ νὰλάβῃ τὰ μέτρα του κατὰ τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ, πρὶν βρεθοῦν πρὸ τετελεσμένου γεγονότος. Αἴ, λοιπόν, ὁ θανάσιμος ἐχθρός μας Διάβολος κάτι τέτοια ἐγκληματικὰ τεχνάσματα χρησιμοποιεῖ ἐναντίον μας, γιατὶ τρυπώνει μέσα στοὺς ἴσκιους τῶν κοσμικῶν ἁμαρτωλῶν εὐχαριστήσεων ποὺ ξεφύτρωσαν στὴν πορεία τῆς ζωῆς μας φοβερὲς γιὰ νὰ κρύψουν τὸ ληστή, νὰ κάμουν ἐκεῖνον ποὺ μᾶς ἐπιβουλεύεται νὰ μὴ φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν κρυψώνα του νὰ στήνῃ τὶς καταστροφικὲς του παγίδες χωρὶς ἐμεῖς νὰ πάρουμε καθόλου εἴδησι.

'Αλλ' ὅπως τὰ τείχη περιβάλλουν τὰς πόλεις, ματαιώνουν ὅλας τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἐχθρῶν, ἔτσι καὶ ὁ φύλακας ῎Αγγελός μας βρίσκεται κοντά μας σὰν προστατευτικό τεῖχος ἀσφαλίζοντας συγχρόνως καὶ τὰ νῶτα μας γιατὶ δὲν θέλει νὰ τ' ἀφίσῃ ἀφύλαχτα. Πάντοτε προσεύχεται πρὸς τὸν Κύριον ἀρκεῖ ἐμεῖς νὰ μὴ γίνουμε αἴτιοι καὶ φύγῃ μὲ τὰ ἁμαρτωλά μας ἔργα. Γιατὶ ὅπως τὶς μέλισσες φυγαδεύει ὁ καπνὸς καὶ τὰ περιστέρια ἡ δυσωδία ἔτσι καὶ τὸν φύλακα ῎Αγγελόν μας τὸν ἀπομακρύνει ἡ βρωμιὰ καὶ ἡ ἁμαρτία ποὺ τόσα δάκρυα προκαλεῖ.

Θὰ ἦταν εὐλογημένο νὰ μὴν ἐγγίσῃ κανεὶς καθόλου τὴν ἁμαρτία, τὸ κακό, ἀλλ' ἂν τοῦτο συνέβη τουλάχιστον νὰ τὸ ἀποφεύγῃ ὅπως τὴ δαγκωματιὰ τοῦ φιδιοῦ. Γιατὶ γνωρίζω καλῶς μερικοὺς ποὺ ἐξώκειλαν κατὰ τὴ νεότητά τους σὲ σαρκικὰ πάθη, παρέμει-

ναν σ᾿ αὐτὲς τὶς ἁμαρτίες λόγῳ τῆς συνηθείας μέχρις ὅτου ἀσπρίσαν τὰ μαλλιά τους. Καὶ ὅπως οἱ χοῖροι ποὺ κυλίονται στὸ βόρβορο παίρνουν συνεχῶς ἐπάνω τους τὴ λάσπη κατὰ στρώματα ἔτσι κι᾿ αὐτοὶ ξαναμαζεύουν τὸ αἶσχος τῆς σαρκικῆς ἡδονῆς κάθε ἡμέρα κυλιόμενοι στὴν ἁμαρτία. Γιατὶ ἡ ἁμαρτία στὴν ἀρχὴ ποὺ κυοφορεῖται ἀφίνει καὶ κάποιο περιθώριο ντροπῆς νὰ ὑπάρχῃ στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν ὅμως γεννηθῇ τότε αὐτὸν ποὺ τὴν ὑπηρετεῖ τὸν κάνει περισσότερον ἀναίσχυντον. Ὅσῳ τὰ κρίματά μας εἶναι λίγα καὶ ὄχι τόσης βαρύτητος μοιάζουν μὲ τὰ φυτὰ ποὺ τὰ ἀργοσαλεύει ὁ ἄνεμος καὶ νοιώθουμε μικροενοχλήσεις. Ὅταν ὅμως οἱ ἁμαρτίες μας πολλαπλασιασθοῦν καὶ μεγαλώσουν, τότε καὶ ἡ ψυχικὴ ἀναστάτωσις ἀκολουθεῖ κατ᾿ ἀναλογίαν τὴ φύσι τῶν ἁμαρτημάτων: μεγαλώνει. Ἄλλοι ταράσσονται πιὸ πολύ· ἄλλοι συγκλονίζονται ἐξ ὁλοκλήρου καὶ γκρεμίζονται ὅταν ἀγριώτερα καὶ ἀπὸ δυνατὴ φουρτούνα ἡ λυσσώδης κακία κόψῃ τὶς ψυχικὲς ῥίζες ποὺ σ᾿ αὐτὲς μὲ τὴν πίστι πρὸς τὸν Θεὸν εἶχε στηριχθῆ. Βέβαια γιὰ κεῖνον ποὺ χωρὶς τὴ θέλησί του ἡμάρτησε ὑπάρχει κάποια συγγνώμη ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ. Δὲν μπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ εἰπῇ τὸ ἴδιο ποὺ ἐν γνώσει του προτιμᾷ τὸ χειρότερο. Αὐτὸν μονάχα κόλασις τὸν περιμένει. Μεταξὺ τῶν ὅσων ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτάνει, ἄλλα γίνονται χωρὶς τὴ θέλησί μας καὶ ἄλλα μὲ τὴ δική μας συγκατάθεσι. Ἀλλιῶς ζυγίζονται αὐτὰ ποὺ δὲν γίνονται μὲ τὴ θέλησί μας καὶ συγχωροῦνται κι᾿ ἀλλιῶς ὅσα μὲ τὴν κακή μας προαίρεσι θεληματικά, καὶ τιμωροῦνται. Καὶ ὁ μὲν ἕνας ἀπ᾿ τὴν ἀρχή, λόγῳ τῆς σωματικῆς του κατασκευῆς, τῆς φτιασιᾶς του, ἡμάρτησε, γιατὶ ἐξάλλου καὶ ἔτσι ἀνετράφη ἀπὸ τότε κακῶς, μὲ ὑπευθύνους τοὺς γονεῖς του οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν μὲ τὰ λόγια τους καὶ μὲ τὰ ἔργα τους στὸ ἠθικὸ γκρέμισμα τῶν παιδιῶν τους. Ὑπάρχει ἄλλος πού, μολονότι εἶχε τόσα ποὺ τὸν τραβοῦσαν πρὸς τὴν ἀρετή, καὶ χριστιανικὴν ἀνατροφή, καὶ συμβουλὰς τῶν γονέων καὶ ἐπιμέλειαν διδασκάλων ἀκριβῆ καὶ αὐστηράν, καὶ λόγια ποὺ ἤκουσαν θεϊκά, καὶ κανονικὴ δίαιτα, κι᾿ ὅλα ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ ψυχὴ παιδαγωγεῖται γιὰ νὰ φέρεται καὶ νὰ μείνῃ στὴν ἀρετή, ὅμως γλίστρησε κι᾿ αὐτὸς στὴν ἁμαρτία. Πῶς δὲν θὰ τιμωρηθῇ αὐτὸς κατὰ λόγον δικαιοσύνης βαρύτερα; Γιατὶ ὁ ἕνας θὰ κατηγορηθῇ ἐπάνω στὴν παράβασι τῶν ἐμφύτων ἀρετῶν μονάχα, ποὺ δίνουν σωτηρίους εὐκαιρίας νὰ προκαλοῦν ὡραίους συλλογισμούς, ἐπειδὴ δὲν τὶς ἐξεμεταλλεύθῃ γιὰ τὸ καλό του ὅπως ἔπρεπε. Ὁ ἄλλος ὅμως μαζὶ μ᾿

αὐτὸ θὰ τιμωρηθῇ καὶ γιὰ τὴν προδοσία ποὺ ἔκαμε ὅλων τῶν βοηθητικῶν παραγόντων ποὺ τοῦ προσεφέρθησαν, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἀπροσεξία ποὺ τὸν ἔσυρε σὰν ῥάκος στὴν ἁμαρτία.

Θὰ ἐρωτήσῃ κάποιος: Ποιὰ ἀπ᾽ αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα μποροῦν νὰ συγχωρηθοῦν κοντὰ στὸ Θεό; Πόσα καὶ τί εἴδους ἁμαρτήματα μποροῦν ἕναν ἁμαρτωλὸν ὑπεύθυνο καταδίκης, ἀφοῦ ἡ ἁμαρτία εἶναι ἡ ἀπειθαρχία στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ; Ἀπαντῶ: ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀπείθεια δὲν κρίνεται οὔτε ἀπὸ τὸ πλῆθος οὔτε ἀπὸ τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων, ἀλλ᾽ ἀπ᾽ αὐτὸ τὸ γεγονὸς τῆς παραβάσεως τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὀρθὴ θέσις.

Ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἴδια καταδίκη ἐπιβάλλεται ἐναντίον κάθε παρακοῆς ὅπως διδάσκουν αἱ θεῖαι Γραφαί. Ἂς θυμηθοῦμε τὸ φοβερὸ τέλος τοῦ βασιλέως Ἀχαὰβ ποὺ ἐξέκλινε πρὸς τὴν εἰδωλολατρεία καὶ ἔμεινε μέχρι τέλους τοῦ θανάτου ἀμετανόητος, ἐγκαταλελειμμένος ἀπὸ τὸν Θεὸν ἢ καὶ τὴν ἱστορία ἐκείνου ποὺ μάζεψε παρὰ τὴν ἀπαγόρευσι τὸ Σάββατο ξύλα. Αὐτοὶ οἱ δυὸ δὲν εἶχαν ἄλλοτε πέσει ποτὲ σὲ μικρὸ ἢ μεγάλο παράπτωμα κατὰ τοῦ Θεοῦ ἢ τῶν συνανθρώπων των. Καὶ ὅμως ὁ ἕνας ἐπειδὴ παρήκουσε τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐμάζεψε τὸ Σάββατο ξύλα δὲν συνεχωρήθη καὶ ἐτιμωρήθη μὲ λιθοβολισμὸ ἀμέσως ἀπὸ τὸ λαό. Ὁ ἄλλος ἐπειδὴ ἐπῆρε κρυφὰ καὶ ἔκαμε δικό του ἀφιέρωμα πρὶν ἀκόμη τοποθετηθῇ στὸ Ναὸ ὅπου συνήθως τοποθετοῦνται τὰ ἀφιερώματα. Καὶ ἐκρίθη αὐτὸς καὶ ὁλόκληρος ἡ οἰκογένειά του—γυναῖκα καὶ παιδιά—ὑπεύθυνοι γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ ἀφιερώματος μαζὶ δὲ μ᾽ αὐτοὺς καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ συγγενεῖς καὶ γείτονες. Καὶ πολὺ γρήγορα θὰ ξεσποῦσεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐναντίον ὁλοκλήρου τοῦ ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, σὰν φωτιὰ ποὺ καίει τὰ πάντα, λὲς καὶ ἦσαν ὅλοι προσωπικῶς ἔνοχοι νὰ τραβήξουν τῆς ἁμαρτίας τὰς συνεπείας, μολονότι δὲν ἔφταιξαν σὲ τίποτε, ἐὰν δὲν ἐπηκολούθει βαθειὰ ἔμπρακτος μετάνοια ὕστερα ἀπὸ τὴν ἧττα καὶ τὸν φόνο τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ πένθος καὶ τὰ δάκρυα τῶν γερόντων τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ γιὰ τὴν ἀνακάλυψι τοῦ ἐνόχου. Ἔτσι ἐρρίφθη κλῆρος καὶ ἀπεκαλύφθη ὁ ἔνοχος καὶ ἐτιμωρήθη, ὅπως εἴπαμε. Θυμηθῆτε καὶ τὴν τιμωρία τῆς Μαρίας τῆς ἀδελφῆς τοῦ Μωϋσέως. Αὐτὴ ἐπειδή, κατηγόρησε μονάχα λιγάκι τὸν ἀδελφόν της—ἦταν ἀπὸ τὴν Αἰθιοπία αὐτή—μπῆκε σὲ φοβερὴ πληγὴ τῆς λέπρας. Ὁ Θεὸς ἠγανάκτησεν ἐναντίον της τόσον ὥστε οὔτε ἡ θερμὴ παράκλησις τοῦ Μωϋσέως γιὰ τὴ συχώρεσί της δὲν εἰσηκούσθη ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐτιμωρήθη δυνατά. Καὶ γιατί νὰ ἀναφέρω

αὐτὰ τὰ παραδείγματα τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Μωϋσῆς ποὺ ἦταν ὁ πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ καὶ μέγας ἐγένετο καὶ ὅσων τιμῶν ἠξιώθη καὶ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ ἤκουσε πὼς ἐπάνω ἀπὸ ὅλους ἦταν ὁ ἀγαπητός του, μᾶς δίνει ἀφορμὴ νὰ θυμηθοῦμε πὼς τὴν πηγὴ ποὺ ὠνομάσθη πηγὴ ἀντιλογίας, ἁπλῶς γιατὶ στὸ γόγγυσμα τοῦ λαοῦ εἶπε λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τοῦ νεροῦ, «μὴ ἐκ ταύτης τῆς πέτρας ἐξάγω ὑμῖν ὕδωρ;» ἐτιμωρήθη. Καὶ ἐτιμωρήθη ἀμέσως μονάχα γι' αὐτό. Καὶ ἡ τιμωρία του ἦτο νὰ μὴν εἰσέλθῃ αὐτὸς μαζὶ μὲ τὸν λαό του στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, ποὺ ἦταν ἕνας ἐπίγειος παράδεισος γιὰ τοὺς Ἰσραηλίτας, τὸ κορύφωμα τῶν γηΐνων ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν λοιπὸν ἔχω μπροστά μου τὸν Μωϋσέα νὰ παρακαλῇ καὶ νὰ μὴ συγχωρῆται γι' αὐτό, ὅταν βλέπω τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν ποὺ τόσα θαυμαστὰ ἔκαμε, νὰ μένῃ ἀσυγχώρητος γιὰ μιά του φράσι ποὺ στὸ λεπτὸ ἐξεστόμισε, δὲν ἀντιλαμβάνομαι τοῦ Θεοῦ τὴν ἄμεση τιμωρὸν ἐπέμβασι κατ' ἐκείνων ποὺ παρακούουν, καὶ δὲν θὰ πεισθῶ περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ρητοῦ: «εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποὺ φανῆται;» Καὶ γιατὶ ν' ἀναφέρω αὐτά; Ὁ Ἱερεύς Ἠλεί, ποὺ δὲν εἶχε καμμιὰ μομφὴ κατὰ τῆς ἰδιωτικῆς του ζωῆς, ἐπειδὴ δὲν ἐνδιεφέρθη θερμότατα γὰ τὴν διαγωγὴ τῶν παιδιῶν του τέτοια ὀργὴ τοῦ μακροθυμοῦντος Θεοῦ ἐδοκίμασεν ὥστε, ὅταν οἱ ἀλλόφυλοι ἐπαναστάτησαν κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν τὰ μὲν παιδιά του μέσα σὲ μιὰ ἡμέρα ἐσφάγησαν κατὰ τὸν πόλεμον ἐκεῖνον ὁλόκληρος δὲ ὁ συντεταγμένος λαὸς ἐνικήθηκε καὶ πολλοὶ ἐφονεύθησαν. Ἀλλὰ καὶ γύρω ἀπὸ τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ συνέβησαν πράγματα ποὺ δὲν εἶχαν ποτὲ ἀκουσθῆ μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Καὶ ἐνῷ οὔτε λαϊκὸς Ἰσραηλίτης οὔτε καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ἱερεῖς, μηδενὸς ἐξαιρουμένου εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγίσῃ κἂν τὴν Κιβωτόν, οὔτε ἦτο κάθε τόπος κατάλληλος νὰ τοποθετῆται αὐτή, μετεκομίζετο ἀπὸ χέρια ἀσεβῶν διαδοχικὰ καὶ ἀντὶ νὰ βρίσκεται εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, ἐτοποθετεῖτο σὲ εἰδωλωλατρικούς Ναούς. Καὶ μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε σὲ τὶ χλεύη, σὲ τὶ σαρκαστικὰ γέλια προέβαιναν οἱ ἄπιστοι γιὰ ὅσα συνέβαιναν καὶ πόσον ἐβλασφημεῖτο ἐξ' αἰτίας τοῦ ἁμαρτήματος τοῦ Ἠλεὶ ὁ Θεός. Ἀλλ' ἐπιπροσθέτως καὶ αὐτὸς ὁ Ἠλεὶ ἐκτὸς τοῦ οἰκτροτάτου τέλους του, ἤκουσε τὴν ἀπειλὴ πὼς κανεὶς ἀπόγονός του δὲν θὰ ἱερωθῇ ποτέ. Πρᾶγμα ποὺ ἔγινε. Ὁ Ἠλεὶ δὲν κατηγορήθη ποτὲ γιὰ προσωπικά του ἁμαρτήματα.

Καὶ αὐτὰ τὰ παιδιά του δὲν ἔπαυσε νὰ τὰ συμβουλεύῃ. Πάντοτε τὰ παρακινοῦσε νὰ μὴ συνεχίζουν τὶς ἀταξίες τους. « Παιδιά μου τοὺς ἔλεγε, μὴ συνεχίζετε τὴν κακὴ διαγωγή σας. Πολλὲς κατηγορίες ἔρχονται στ᾽ αὐτιά μου ἐναντίον σας.» Αὐτὰ τοὺς ἔλεγεν, ἀλλὰ μὲ χλιαρότητα. Καὶ γιὰ τὴν χλιαρότητα αὐτὴ τόσα ἐπλήρωσε αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του καὶ ὁλόκληρος ὁ λαὸς ὅταν ἐξέσπασεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἔλεγχος, ὅπως εἶναι φανερὸ ἐγίνετο γιὰ τὴ διόρθωσι τοῦ ἁμαρτάνοντος, ὁ δὲ ὀνειδισμὸς γιὰ τὴν ταπείνωσι τοῦ πταίστου. Γιατὶ ἂν νομίζῃ κανεὶς πὼς τὰ περισσότερα τὰ κατώρθωσε, ἂν ὅμως δείξῃ κάπου ἀμέλεια, μιὰ ἔστω ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ νὰ περιφρονήσῃ ἢ μὲ τὴν παράβασί της νὰ μὴ δώσῃ καμμιὰ σημασία καὶ δὲν ἀναστατωθῇ ἡ ψυχή του καὶ δὲν μετανοήσῃ βαθειὰ ἀνάλογα μὲ τὸ ἁμάρτημά του, καὶ μονάχα γι᾽ αὐτὴν τὴν διαγωγή του βρίσκεται ὑπόδικος. Κι᾽ ἀκόμη δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης καὶ ὅταν ὑποτεθῇ πὼς παρέβη τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ἄγνοια. Θὰ τιμωρηθῇ πάντως.

Πολλὰ τέτοια παραδείγματα τιμωρίας κατὰ ὁποιασδήποτε παρακοῆς βρίσκουμε στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Ἀλλὰ δὲν θὰ πέσουμε ἔξω ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη. Ἐκεῖ θὰ μάθουμε περισσότερα γιὰ τὴν αὐστηρότητα τῆς καταδίκης πού ἐπηκολούθησε τὴν παρακοή. Ὁ δοῦλος ποὺ ἐγνώρισε, τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ συμμορφωθῇ μ᾽ αὐτό, αὐτὸς θὰ κριθῇ καὶ θὰ τιμωρηθῇ αὐστηρότερον. Ὁ ἄλλος ὅμως ποὺ ἐν ἀγνοίᾳ του ἡμάρτησε καὶ ἔκαμε πράξεις ποὺ πέφτουν στὴν κατάκρισι τοῦ νόμου αὐτὸς θὰ κριθῇ ἐπιεικέστερα καὶ λιγώτερο θὰ τιμωρηθῇ. Καὶ ὅπως βλέπουμε, δὲν ἀφῆκε κανέναν ἀνεύθυνον ὁ Χριστός. Οὔτε ἐκεῖνον ποὺ ἡμάρτησεν ἀπὸ ἄγνοια, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλο, ποὺ ἐν γνώσει του ἔκαμε τὴν ἁμαρτία ἐτιμώρησε σκληρότερα. Καὶ σὲ ἄλλο μέρος τῆς Ἁγίας Γραφῆς διαβάζουμε. «Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.» Καὶ ὁ Ἀπόστοστολος Παῦλος γράφει, νὰ προσέχουμε πολύ, «λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ». Καὶ τονίζει, πᾶν ὕψωμα καὶ πᾶν νόημα. Ὄχι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Καὶ νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι ν᾽ ἀπολογηθοῦμε γιὰ κάθε μας παρακοή. Ἀλλὰ κι᾽ ἀλλοῦ γράφει: «Οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες (Βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι) ἄξιοι θανάτου εἰσί». Καὶ ἀλλοῦ: « Ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτι-

μάζεις.» Τὸ συμπέρασμα, λοιπόν, εἶναι ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἀφίνει κανένα ἁμάρτημα ἀτιμώρητο. Κι' ἂν νομίζῃς πὼς αὐτὰ εἶναι λόγια μονάχα καὶ ὄχι πραγματικότης, μάθε ἀπὸ τὴν τιμωρία ἐκείνου τοῦ αἱμομίκτου τῆς Κορίνθου, ποὺ δὲν κατηγορήθη γιὰ τίποτε ἄλλο, ἀλλὰ γιά τὴν αἱμομιξία. Παρεδόθη τό σῶμα τοῦτο στὸ Σατανᾶ, δηλαδὴ ἀφωρίσθη, ἀπεκόπη ἀπὸ ἐπίσημο μέλος τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ νὰ τιμωρηθῇ σωματικῶς σκληρὰ μέχρις ὅτου παρουσιάσῃ καρποὺς μετανοίας καὶ ἐπανορθώσῃ τὸ θανάσιμο ἁμάρτημά του ἐξιλεούμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν ἐκκλησίαν τῆς Κορίνθου, εὑρέθησαν σὲ κατάκριμα, ὅπως ὁ αἱμομίκτης, ἐπειδὴ δὲν ἔλαβαν θέσιν ποὺ ἐπεβάλλετο ἀπέναντί του ὕστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀνανίας περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦν αἱ Πράξεις, τὶ ἔκαμε καὶ τὶ ἔπαθε; Δὲν ἔκαμε ἄλλο κανένα κακό, παρὰ ἐκεῖνο μονάχα ποὺ δὲν φαίνεται νὰ δικαιολογῇ τέτοια φοβερὴ τιμωρία. Δικό του χτῆμα ἐπώλησεν ὁ ἄνθρωπος, πῆρε τὰ χρήματα τὰ ἔφερε στὰ πόδια Ἀποστόλων καὶ ἀπ' αὐτά, τὰ δικά του χρήματα δηλαδὴ κατεκράτησεν ἕνα μέρος. Καὶ ὅμως αὐτοστιγμὴ τιμωρεῖται μὲ θάνατο καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του μαζί του καὶ μάλιστα δὲν ἔλαβε τὴν τιμὴ ν' ἀκούσῃ οὔτε λόγια μετανοίας γιὰ τὸ ἁμάρτημά του, γιατὶ δὲν τοῦ ἐδόθη κἂν καιρὸς νὰ μετανοήσῃ. Ὁ δὲ Πέτρος, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησεν σὰν εἶδος δικαστοῦ στὴν καταδίκην αὐτὴ ἐκεῖνος ποὺ μπῆκε στὴν πρώτη Ἀποστολικὴ γραμμὴ ἐπικεφαλῆς καὶ μόνος, ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους μακαρισθεὶς ἀπὸ τὸν Κύριον, αὐτὸς ποὺ τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Χριστὸς τὰ κλειδιὰ τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, αὐτὸς ποὺ ἀκούει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν νύχτα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου «ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ,» δὲν διδάσκει καὶ τὴν πλέον πέτρινη καρδιὰ πὼς τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ σβύσῃ τὸ φόβο τῆς μελλούσης τιμωρίας τῶν ἁμαρτωλῶν; Καὶ ἄκουσεν αὐτὰ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος χωρὶς κἂν νὰ πέσῃ σ' ἕνα παράπτωμα ἢ νὰ δείξῃ μὲ τὰ λόγια του ἐκεῖνα καμμιὰ περιφρόνησι. Μᾶλλον ἀπὸ βαθὺ σεβασμὸ πρὸς τὸν Δεσπότην ἠρνήθη καὶ ἀπὸ εὐλάβεια μαθητοῦ πρὸς τὸν Διδάσκαλον. Γιατί, σὰν εἶδε τὸ δικό του καὶ ὅλου τοῦ κόσμου Κύριον καὶ Θεὸν καὶ Βασιλέα καὶ Σωτῆρα κι' ὅλα μαζὶ νὰ φορῇ ποδιὰ ὑπηρεσίας καὶ ν' ἀναλαμβάνῃ καθήκοντα ὑπηρέτου καὶ νὰ θέλῃ νὰ πλύνῃ τὰ πόδια του, ἐκλονίσθηκεν ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν συναίσθησιν τῆς ἀναξιότητός του καὶ μέσα στὴν κατάπληξί του

μπροστὰ στὴν πρᾶξι καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Κυρίου ἐφώναξε:« Κύριε σύ μοῦ νίπτεις τοὺς πόδας; . . . οὐ μὴ μοῦ νίψῃς τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα.» Γι' αὐτὰ μονάχα τὰ λόγια του ἄκουσε τὴν ἀπειλή. Καὶ ἂν ἀμέσως δὲν ἔπαιρνε τὸ λόγο του πίσω καὶ δὲν συνετρίβετο μὲ τὴν πειθαρχία καὶ ὑπακοή, δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν σώσουν οὔτε οἱ μακαρισμοὶ τοῦ Κυρίου, οὔτε αἱ ὑποσχέσεις, οὔτε οἱ δωρεές οὔτε αὐτὴ ἡ εὔνοια ποὺ ἔδειξε σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς πατήρ μὲ τὸ νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν θεότητα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ θὰ τὸν ὠφελοῦσε σὲ τίποτε.

'Αλλ' ἂν θελήσω νὰ σημειώσω κάτι παρόμοια ὅσα βρίσκω στὴν Παλαιὰ καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη, δὲν πιστεύω νὰ μὲ πάρῃ ὁ καιρὸς μὲ τὸ νὰ διηγοῦμαι συνέχεια. 'Ανάγκη μονάχα νὰ ὑπενθυμίσω ἐκεῖνο ποὺ εἶπεν αὐτὸς ὁ Κύριός μας πῶς θ' ἀκούσουν οἱ ἁμαρτωλοὶ ποὺ βρίσκονται ἀριστερὰ τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως. «Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τῷ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. . .» ὄχι γιατὶ ἐφονεύσατε, ἢ ἐπορνεύσατε, ἢ εἴπατε ψέμματα, ἢ ἀδικήσατε κανένα, ἢ ἐκάματε τίποτε ἄλλο μικρὸ ἢ μεγάλο ἀπ' ὅσα εἶναι ἀπηγορευμένα, ἀλλὰ διότι ἀμελήσατε νὰ κάμετε ἀγαθὰ ἔργα. Γιατὶ ἐπείνασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μ'ἐποτίσατε, ἤμουν ἀσθενὴς καὶ μέσα σὲ φυλακὴ καὶ δὲν μ' ἐπισκευθήκατε. Ὅποιος δὲν ἀποχαυνοῦται καὶ δὲν λυγίζει μπροστὰ στὴν ἐγκράτεια ποὺ πρέπει νὰ τηρῇ, κατώρθωσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ κάθε εἴδους ἁμάρτημα. 'Εὰν ἀπέφυγε μὲν τὰ περισσότερα, μένει ὅμως αἰχμάλωτος σ' ἕνα, αὐτὸς δὲν λογίζεται ἐγκρατής, ὅπως δὲν εἶναι ὑγιὴς ἐκεῖνος ποὺ παιδεύεται, ἔστω καὶ ἀπὸ ἕνα σωματικὸ ἀρρώστημα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐλεύθερος ὅποιος αἰχμαλωτίζεται ἀπὸ ἕνα καὶ μόνον ψυχικὸ πάθος. Σ' ὅσους δὲν ἁμαρτάνουν θανάσιμα ἀκόμη, καταφέρεται ὁ θεῖος λόγος: . .«ἐπισκέπτεσθαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν καὶ ἐν μάστιξι τὰς ἀδικίας αὐτῶν.» Γι'αὐτοὺς ποὺ εἶναι ἀγιάτρευτοι λέγει: «Τὶ ἔτι πληγῆτε, πάσας διεξελθόντες τὰς πληγάς.» Δηλαδή, πόσο ἄλλο νὰ τιμωρηθῆτε ἀφοῦ περάσατε ὅλες τὶς τιμωρίες; Κι' ὅμως ὅλες αὐτὲς τὶς τιμωρίες ποὺ ἀπέβλεπαν στὴ μετάνοια καὶ ἐπιστροφή σας τὶς περιφρονήσατε. Δὲν μένει παρὰ νὰ μεταβληθῆτε τελικὰ σὲ συντρίμμια. Γιὰ κείνους ποὺ τοὺς συμβαίνουν μερικὰ περιστατικά, αὐτὰ ὠφείλονται εἴτε γιατὶ ἡμάρτησαν, εἴτε γιατὶ περνοῦν ἀπὸ μιὰ δοκιμασία ποὺ τοὺς τελειοποιεῖ τὸν χαρακτῆρα ποὺ ἀσκεῖται. Εἶναι καὶ

ἄλλες πληγὲς ποὺ κτυποῦν θανάσιμα αὐτοὺς ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὰ δριά τους, ὅπως ἀκριβῶς συνέβη μὲ τὸν Φαραώ. Γι' αὐτοὺς δὲν ἀπειλοῦνται ἁπλῶς χτυπήματα οὔτε θεομηνίες, ἀλλ' ἀφανισμός. Καὶ τί σκοπιμότητα ἔχει μιὰ συνέχισις σωματικῶν καὶ ψυχικῶν τιμωριῶν ἐναντίον πεπωρωμένων τὴν στιγμὴ ποὺ δὲν παρατηρεῖται οὔτε κἂν διάθεσις πρὸς διόρθωσιν. Ὑπάρχει πολλὲς φορὲς καὶ μιὰ ἀρρώστεια ποὺ ὠφελεῖ ὅταν αὐτὴ ἔχῃ ἕνα παιδαγωγικὸ σκοπὸ χάριν τοῦ ἁμαρτωλοῦ. Ὑπάρχει καὶ ὑγεία ποὺ βλάπτει ὅταν γίνεται ὅπλο τῆς ἁμαρτίας. Ἔτσι καὶ τὰ χρήματα γιὰ μερικοὺς ἐγένοντο ὑπηρέται στὴν ἀκολασία τους καὶ ἡ φτώχεια πολλοὺς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ροπὰς πρὸς τὸ κακὸ ἐσωφρόνησε. Λοιπὸν νὰ μὴν ἀποφεύγῃς ὅσα δὲν πρέπει, ἀλλ' οὔτε καὶ σ' αὐτὰ νὰ καταφεύγῃς. Ἕνα πρᾶγμα νὰ θεωρῇς ἄξιον πάντοτε ἀποστροφῆς: Τὴν ἁμαρτία. Κι' ἕνα καταφύγιον νὰ γνωρίζῃς, προκειμένου νὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τὰ κακά: Τὸν Θεόν.

Ὑπάρχουν πολλοὶ ἄνθρωποι ποὺ λησμονοῦν τὰ ὅσα ἁμαρτήματα διέπραξαν πρὶν καὶ μένουν ἀναίσθητοι καὶ δείχνουν καταφρόνησι σὰν νὰ μὴ ζητηθῇ ποτὲ ἀπ' αὐτοὺς λόγος ἀπολογίας. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ μπροστὰ στὰ μάτια του ἔχει πάντοτε τὸ Δικαστήριο τοῦ Θεοῦ, κι' ἔχει ἀπολύτως πεισθῇ πὼς ὅλοι γενικῶς θὰ παρασταθοῦμε πρὸ τοῦ δικαστικοῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ λάβῃ ὁ καθένας ὅ,τι ἔπραξε μὲ τὸ σῶμα του, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον, αὐτὸς μένει πάντα ἐναγώνιος καὶ προσπαθεῖ νὰ κρατήσῃ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν ψυχικὴν ἀνησυχία, ὥστε ὁ ἴδιος νὰ αὐτοελέγχεται καὶ νὰ κατηγορῇ τὸν ἑαυτό του ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέγει ὁ Προφητάναξ: «ἡ ἀλγηδών μου ἐστὶ διὰ παντός.» Ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ ξαναγύρισαν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία στὴν ἀρετή, ὅμως τοὺς ἐνοχλεῖ ἡ παράστασις τῶν κακῶν ἔργων ποὺ ἔχουν κάμει καὶ διατρέχουν τὸν κίνδυνο νὰ ξαναζωντανέψῃ μέσα τους ἡ κοιμισμένη ἁμαρτία. Μιὰ ἁμαρτία ποὺ τὴ φύλαξες μέσα σου καὶ δὲν τὴν ἐξομολογήθηκες, αὐτὴ εἶναι ἕνα ὕπουλο ψυχικὸν ἀρρώστημα. Ὅταν βλέπῃς ἁμαρτωλοὺς μὲ ἄνεσι, αὐτὸ δὲν εἶναι καλὸ σημάδι. Γιὰ κείνους ποὺ ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρεται, ὁ προφητικὸς λόγος σημειώνει; «οὐ μή σὲ ἀνῶ, οὐ δ'οὐ μὴ σ' ἐγκαταλείπω.» Ὁποιους ἐξ αἰτίας των ὁ Θεὸς ἐγκαταλείψῃ ἐντελῶς αὐτοὺς τοὺς ἀφίνει ἐλευθέρους νὰ κάνουν τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν κακῶν ψυχικῶν ὁρμῶν τους, γιατὶ ξεύρει Ἐκεῖνος πὼς κάθε παιδαγωγική του ἐπέμβασις πρὸς ἠθικὴν μεταβολὴν καὶ βελτίωσιν εἶναι ἀνωφελής.

Γιατὶ ἐπειδὴ ἡ ἁμαρτία στέκει πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ τραῦμα καὶ τὸ χτύπημα καὶ τὴν ἀνοιχτὴ πληγή, δὲν ὑπάρχει κανένα γι' αὐτὴν κατάπλασμα ποὺ νὰ δεθῇ ἐκεῖ καὶ νὰ τὴν κλείσῃ, οὔτε καὶ τὸ εἰδικὸ λαδάκι ποὺ θὰ πέσῃ καὶ θὰ μαλακώσῃ τὰ τραύματα. Δὲν ὑπάρχει ἄλλως τε οὔτε κἂν ἀνάγκη βοηθείας, γιατὶ εἶναι, λέγει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, οἱ περιπτώσεις πολὺ φουσκωμένες καὶ δὲν μποροῦν νὰ ξεπερασθοῦν. Καὶ ὅταν ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος εἶναι ἁμαρτωλό, καὶ γεμᾶτος ἀνομίες ὅλος ὁ λαός, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἁμαρτία πολλὲς φορὲς ὅλους τοὺς ἐπισκέπτεται, ὅπως συνέβη μὲ τοὺς Ἰσραηλίτας ποὺ ὡδηγήθησαν στὴ Βαβυλώνιο αἰχμαλωσία ὅλοι. Τότε κάθε ἔνοχη καρδιὰ σκεπάστηκεν ἀπὸ λύπη γιὰ τὰ διαπραχθέντα ἁμαρτήματα ὑπὸ τοῦ λαοῦ ποὺ τραβοῦσε πρὸς τὴν σκλαβιά. Ὅπως λοιπὸν αἴτιος τῆς ἐγχειρίσεως ἢ τοῦ θερμοκαυτῆρος δὲν εἶναι ὁ γιατρὸς ἀλλ' ἡ νόσος, ἔτσι καὶ οἱ καταστροφὲς ὁλοκλήρων πόλεων ὀφείλονται στὸ ξεχείλισμα τῶν ἁμαρτιῶν καὶ ἀπαλλάσσουν τὸν Θεὸν ἀπὸ κάθε μομφὴ γι' αὐτό.

Ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις ποὺ συμβαίνουν δυσάρεστα πράγματα σ' ὁλόκληρο λαὸ ποὺ ἐδοκίμασε τοῦ κακοῦ τὰς συνεπείας ἐξ αἰτίας ὀλίγων ποὺ ἁμαρτάνουν. Ἱεροσύλησε π.χ. ὁ Ἄχαβ καὶ ὁλόκληρο τὸ στρατόπεδο ἐτιμωρεῖτο. Ὁ Ζαμβρὶ ἔπεσε σὲ σαρκικὰ ἁμαρτήματα μὲ τὶς Μαδιανίτιδες καὶ ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαὸς ἐδικάζετο. Καὶ ὅπως ἀκριβῶς ἡ χολέρα ὅταν προσβάλῃ ἕναν ἄνθρωπο ἢ ἕνα ζῷον λόγῳ τῆς μεταδοτικότητός της ἁπλώνεται σ' ὅλους ποὺ ἔρχονται σὲ συνάφεια μὲ τοὺς χολεριασμένους, ἔτσι συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς ἐργάτας τῆς ἀνομίας. Τὸ δικό τους κακὸ μὲ ἕνα ἀνήθικο ζῆλο φροντίζουν νὰ τὸ μεταδώσουν καὶ σ' ἐκείνους μὲ τοὺς ὁποίους ἔρχονται σ' ἐπαφή, καὶ τοῦτο, γιατὶ μὲ τὸ ξάπλωμα τῆς ἁμαρτίας σ' ὅλους, γλυτώνουν καὶ οἱ ἴδιοι ἀπὸ τὸν δημόσιο στιγματισμό. Ἔτσι μεταδίδοντας τὶς ψυχικὲς ἀρρώστειες καὶ στοὺς ἄλλους, βρίσκονται στὸ ἴδιο κρεββάτι τοῦ θανάτου μ' ἐκείνους ποὺ τοὺς μετέδωσαν τὴν ἀρρώστεια. Δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ποὺ φωτιὰ σὰν ἐπλησίασεν ἕνα εὔφλεκτο ὑλικὸ νὰ μὴν ἐπροχώρησε πιὸ πέρα, ὅταν μάλιστα ἐβοήθησε πρὸς τοῦτο καὶ ὁ ἄνεμος ποὺ κατευθύνει τὴ φλόγα της. Ἔτσι εἶναι καὶ ἡ ἁμαρτία. Ὅταν προσβάλῃ τὸν ἕνα τότε μὲ τὸν ἄνεμο τῆς κακότητος τῶν ἀνθρώπων μεταδίδεται καὶ στοὺς ἄλλους ὅπως ἡ φωτιά.

Οἱ σωματικὲς πράξεις γιὰ νὰ γίνουν καὶ νὰ μεταδοθοῦν καὶ στοὺς ἄλλους, χρειάζονται χρόνο καὶ εὐκαιρίες, καὶ κόπους, καὶ συνεργα-

σία ἄλλων καὶ κάθε διευκόλυνσι. Οἱ ἁμαρτωλὲς ὅμως κινήσεις τοῦ μυαλοῦ μὲ τούς λογισμούς του γίνονται καὶ χωρὶς νὰ μεσολαβήσῃ οὔτε χρόνος, οὔτε κόπος, οὔτε καμμιὰ διαπραγμάτευσις. Ἔχουν στὴ διάθεσί τους κάθε στιγμὴ κατάλληλη. Ὑπάρχει ἄνθρωπος, γιὰ νὰ σᾶς φέρω ἕνα παράδειγμα, ποὺ εἶναι σοβαρός καὶ μὲ ἀξιοπρόσεκτη σεμνότητα. Ἐξωτερικὰ τὸν βλέπεις νὰ εἶναι τυλιγμένος μὲ ὡμολογημένη σωφροσύνη. Καθισμένος στὴ μέση τῆς συντροφιᾶς μακαρίζεται ἀπὸ τὴ συντροφιά του γιὰ τὴν ἀρετή του. Καὶ ὅμως κανεὶς δὲν γνωρίζει ἂν μὲ τὸ λογισμό του ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς καὶ μὲ τὰ ἀφανῆ κινήματα τῆς φαντασίας του ποὺ ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν καρδιά του, ταξιδεύῃ σὲ τόπους ἁμαρτωλούς. Μὲ τὴ φαντασία του φέρνει εἰκόνες στὰ μάτια του ὅταν διερευνᾷ. Ἤκουσε ἂς ποῦμε κάποτε μιὰ ὁμιλία καὶ μέσα στὸ κρυφὸ ἐργαστήριο τῆς καρδιᾶς του ἐζωγράφισε ὁλοκληρωτικὰ τὴν εἰκόνα τῆς ἡδονῆς καὶ ἔτσι συνέχεια χωρὶς κανεὶς ἄλλος νὰ πάρῃ εἴδησι, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔκαμε τὴν ἁμαρτία. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἁμαρτίας ὀφείλεται κυρίως στὴν ὁρμὴ ποὺ τὴν ἀναδεύει μέσα μας ἡ πρόθεσις καὶ ἔτσι ὁλοκληρώνεται χωρὶς καμμιὰ διακοπή. Ἐνῷ οἱ σωματικὲς ἁμαρτωλὲς πράξεις διακόπτονται ἀπὸ πολλούς. Ἐκεῖνος ποὺ ἁμαρτάνει μέσα του μὲ τὴ σκέψι ἁμαρτάνει μὲ τὴ γρηγοράδα τῶν λογισμῶν μέχρι τέλους. Γιατὶ ὅπως ἀκολουθεῖ ἡ σκιὰ τὸ σῶμα, ἔτσι καὶ οἱ ἁμαρτίες τὴν ψυχὴ ἐπειδὴ ζωντανεύουν μὲ μιὰ ὠμότητα τὶς πράξεις. Ἡ τελεία λοιπὸν κακία ὑπάρχει ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτάνει καὶ μὲ τὴ συγκατάθεσί του καὶ μὲ τὶς πράξεις του. Ἡ ἁμαρτία δὲν εἶναι ὡλοκληρωμένη ὅταν σταματᾷ ἁπλῶς στὴ διάνοια. Πάντως ἐκεῖνος ποὺ ἁμαρτάνει καὶ μὲ τὴ σκέψι του ἀκόμη δὲν θὰ μείνῃ ἀτιμώρητος, καὶ ἡ τιμωρία του θὰ ζυγισθῇ ἀνάλογα μὲ τὴν ἀπόστασι ἀπὸ τὸ κακό. Ἐὰν ὑπάρχῃ π.χ ἄνθρωπος ποὺ πῆγε σὲ μοναστῆρι καὶ ὡμολόγησε παρθενίαν καὶ ἀκτημοσύνην, ἀθέτησεν ὅμως τὸν ὅρκο του αὐτόν, αὐτὸς ἡμάρτησε κατ᾽ εὐθεῖαν στὸ Θεὸ γιατὶ μὲ τὸν Θεὸν συνέταξε κὰὶ ὑπέγραψε ἐθελουσίως τὰ χαρτιά, τὰ συμβόλαια τῆς ὁμολογίας του ἐκείνης. Κι᾽ ἂν ἕνας ἁμαρτήσῃ ἄμεσα πρὸς τὸν Θεόν, λέγει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, μπορεῖ τότε νὰ προσευχηθῇ πρὸς ἀτομικόν του ὄφελος. Ἕνας ποὺ ἀφιέρωσε τὸν ἑαυτόν του στὸ Θεὸ καὶ ἔπειτα ἀπεσκίρτησε καὶ τράβηξε διαφορετικὸ δρόμο, εἶναι ἱερόσυλος ὁ ἴδιος δὲ ἐλήστεψε τὸν ἑαυτό του καὶ ἀφήρεσε ἀφιέρωμα ποὺ ἀνῆκε στὸ Θεό. Ἐναντίον αὐτοῦ ἐπιβάλλεται νὰ ἐφαρμοσθοῦν μέ-

τρα ὥστε νὰ μὴ τοῦ ἀνοιχθῆ ἡ πόρτα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐν Χριστῷ ἀδελφούς, οὔτε καὶ προσωρινῶς νὰ τὸν ἀφίσουν νὰ ἀκουμπήση ἔστω καὶ σὰν περαστικός. Ὁ Ἀποστολικὸς κανὼν εἶναι σαφὴς καὶ μᾶς διατάσσει νὰ ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ κάθε ἄτακτον καὶ νὰ μὴν ἔχουμε καμμιὰ μ᾽ αὐτὸν ἐπικοινωνία, ὥστε νὰ τὸν κάμουμε νὰ ἔλθη σὲ συναίσθησι.

Γνωστὸν πὼς τὸ ρόδον στὴν ἀρχὴ ποὺ φύτρωσεν ἦταν ἕνα ἀγκάθι καὶ δίπλα στὴν ὀμορφιὰ τοῦ ἄνθους του καὶ μαζί του συνταιριάστηκε καὶ τὸ ἀγκάθι, ὥστε μαζὶ καὶ κοντὰ στὴν ἀπόλαυσι ποὺ ἔχουμε τοῦ λουλουδιοῦ νὰ βρίσκεται καὶ ἡ λύπη. Εἶναι καὶ τοῦτο ἕνας διδακτικὸς συμβολισμὸς νὰ ἐνθυμούμεθα τὴν ἁμαρτία ἕνεκα τῆς ὁποίας ἡ γῆ εἶναι καταδικασμένη νὰ φέρη στὴ ράχη ἀγκάθια καὶ τριβόλια. Ἀλλ᾽ ἡ κακία τῶν παθῶν, ἐπειδὴ στερούμεθα τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας, μᾶς ἀφίνει ἀσύμφορες ἐντυπώσεις καὶ θεμελιώνει τὴ δική της λογική. Ὁ Μέγας ἐκεῖνος ἀθλητὴς Ἰώβ, ποὺ ὑπέμεινε κάθε λογῆς πειρασμούς μὲ γενναιότητα, ἐγνώριζε γιατὶ ἐδοκιμάζετο. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ἔλεγε. «βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου ἐστί, ὧν ὁ θυμὸς ἐκπίνει μου τὸ αἷμα.» Δηλαδὴ οἱ δοκιμασίες μου ὀφείλονται στὴν παραχώρησι τοῦ Θεοῦ καὶ μοῦ εἶναι σὰν βέλη ποὺ μοῦ πληγώνουν τὸ σῶμα καὶ πίνουν τὸ αἷμα. Καὶ ὁ Δαυίδ ἐπειδὴ ἀρρώστησε ψυχικά, ὁ ἴδιος ἐτιμωροῦσε τὸν ἑαυτό του καὶ ὑπεβάλλετο σὲ κάθε εἴδους αὐτοτιμωρίες στὸν καιρὸ τῆς ἐξομολογήσεώς του ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔλεγε: «Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι καὶ ἐπεστήριξας ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν χεῖρα σου. Οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου. Οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου». Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς ἐννοεῖ ἐδῶ τὰ πνευματικά βέλη καὶ μᾶλλον τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ ποὺ τοῦ κεντοῦν καὶ τοῦ πληγώνουν τὴν ψυχὴ μὲ τὸν ἔλεγχο καὶ τοῦ ἀφυπνίζουν τὴν συνείδησι ἀπὸ τὴν νάρκη γιὰ νὰ τὴν φέρουν σὲ συντριβὴ καὶ νὰ τὴν σωφρονίσουν. Γιατί; Γιατὶ ἐπρόκειτο περὶ ἀνδρὸς περιωπῆς, ποὺ τόσον εὐηργετήθη ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἐν τούτοις ἔπεσε σὲ τέτοιες αἰσχρὲς ἁμαρτίες τῆς μοιχείας καὶ τοῦ φόνου. Ὁ Δαυίδ ἐπειδὴ εὑρέθη ἀνασφάλιστος καὶ ἀπρόσεκτος δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἀπωθήση τὰ πυρακτωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ, γι᾽ αὐτὸ καὶ φυσικὸν ἦταν νὰ πληγωθῆ καὶ νὰ αἰχμαλωτισθῆ ἀπὸ τὴ σαρκικὴν ἁμαρτία. Ὅπως τὰ βέλη τοῦ Διαβόλου ἐπροκάλεσαν πληγάς, κατὰ παραχώρησι Θεοῦ στὸ σῶμα τοῦ Ἰώβ, καὶ ὁ Ἰώβ τὰ ὠνόμασε βέλη Κυ-

ρίου πού ἡ ὁρμή τους ἔπιναν τὸ αἷμα του γιατὶ χωρὶς τὴν παραχώρησιν Ἐκείνου δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ὁ Διάβολος νὰ τὰ ἐξακοντήσῃ, ἔτσι καὶ ἐδῶ μποροῦν οἱ τιμωρίες τοῦ Δαυίδ νὰ ὀνομασθοῦν βέλη Κυρίου,ἐπειδὴ καὶ πάλιν ὁ Σατανᾶς κατὰ παραχώρησι τοῦ Θεοῦ, τὸν ἐπολέμησε γιὰ νὰ μάθῃ νὰ μὴ λέγῃ τὸ «οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα». Ἐπειδή, δηλαδή, ὁ Δαυίδ ὅταν ἐνισχύετο μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ κάποτε τὸ πῆρε ἐπάνω του καὶ αὐθαδίασε στὸν ἑαυτό του μὲ τύπον ἀλαζονείας καὶ εἶπε: «ἐγὼ δέ εἶπα ἐν τῇ εὐθυνία μου, οὐ μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα», γι᾽αὐτὸ καὶ ἐγκατελείφθη καὶ παρεδόθη στὴ διάθεσι τοῦ Πειρασμοῦ καὶ ὁ Πειρασμὸς ἔθιξε τὴν ψυχή του καὶ τὸν ἐζημίωσε περισσότερο παρὰ τὸν Ἰώβ.

Ἐγὼ βλέπω καὶ κρίνω πὼς τρεῖς εἶναι οἱ ἀναγκαστικοὶ ὅροι ἢ παράγοντες πού μᾶς κάνουν νὰ ὑποταχθοῦμε στὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ δουλεία, ἡ ἐλπίδα πὼς θὰ ἀμοιφθοῦμε γιὰ τὴν ἀρετή μας καὶ ἡ υἱοθεσία πού κλείνει τὴν ἀγάπη. Καὶ ἐξηγοῦμαι. Εἴμεθα ἐνάρετοι ἢ γιατὶ φοβούμεθα τὶς τιμωρίες καὶ δὲν ἁμαρτάνουμε, καί μένουμε ἔτσι σὰν δοῦλοι ἀπὸ φόβο, ἢ γιατί, σὰν συμφεροντολόγοι ἐπιδιώκουμε ἀμοιβὲς γιὰ τὴν ἀρετή μας καί χάριν τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ συμμορφούμεθα πρὸς ὅσα διατάσσει ὁ Θεὸς ὁπότε μοιάζουμε μὲ μισθωτοὺς ἔναντι τοῦ ἐργοδότου ἢ ἐργαζόμεθα τὴν ἀρετὴ γι᾽ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ὀμορφιά της καὶ τὴ χαρὰ πού μᾶς δίνει καὶ πάνω ἀπ᾽ ὅλα ἀπὸ ἀγάπη πρὸς Ἐκεῖνον πού τὴν χαρίζει. Καὶ χαιρόμεθα στὴν ἀρετή μας γιατὶ καταξιωθήκαμε νὰ ὑπηρετοῦμε ἔτσι τὸν ἔνδοξο καὶ ἀγαθὸ Θεό. Ἔτσι μὲ τέτοια διάθεσι καὶ τέτοια ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα μας παίρνουμε θέσι καὶ σειρὰ τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος πού κατορθώνει τὴν ἀρετὴ καὶ ἀποφεύγει ἀπὸ φόβο τὴν ἁμαρτία ἔχοντας μπροστά του τὴν τιμωρία γιὰ τὴν ραθυμία του, ἄλλα θὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἄλλα θὰ παραβλέψῃ ἀπ᾽ ὅσα ὁ θεὸς διατάσσει καὶ ἐπομένως δὲν θὰ ξεφύγῃ τῆς κατακρίσεως, ἐκτὸς καὶ ἐὰν εἶναι τόσο προσεκτικὸς ὥστε νάχῃ ἐφαρμογὴ τό :«Μακάριος ἀνήρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον.» Γιατί; Γιατὶ τὸν μαγνητίζουν οἱ ἐντολὲς τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος πού θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του μισθωτὸν τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ παραβῇ καμμιὰ ἐντολή. Πῶς θὰ πληρωθῇ τὴν στιγμὴ πού δὲν ἐφήρμοσε τὴ συμφωνία πού λέγει πὼς πρέπει νὰ δουλέψῃ ἐφαρμόζοντας ὅλα τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας; Ἂν δὲν ἐφαρμόσῃ μιὰ ἀκατάλητη παράγραφο τοῦ καταστατικοῦ τῶν συμφωνιῶν τότε τὸ ἔργο τοῦ ἐργοδότου μένει ἀ-

χρηστο. Καὶ ποιὸς ἐργοδότης θὰ πληρώσῃ τὸν ἄδικο ἐκεῖνον ποὺ ἔβλαψε τὸ ἔργο καὶ τὸ ἀφῆκε στὴ μέση; Τρίτος καὶ ἀνώτερος παράγων γιὰ τὴν ἀρετὴ ἔρχεται ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης. Καὶ ἐρωτῶ: Ποιὸ παιδὶ ποὺ ἔβαλε σὰ σκοπὸ στὴ ζωή του νὰ εὐχαριστῇ τὸν πατέρα του καὶ νὰ τὸν εὐφραίνῃ μὲ ψηλότερα κατορθώματα, θὰ προτιμήσῃ νὰ κάνῃ ταπεινὰ καὶ προσβλητικὰ γιὰ τὸν πατέρα πράγματα; Καὶ ὅσοι λοιπὸν παραβαίνουν τὶς περισσότερες ἐντολὲς σὲ ποιὰ κατηγορία ἀνθρώπων ἀπ' τὶς παραπάνω ποὺ ἀναφέραμε ἐπιθυμοῦν οἱ ἴδιοι νὰ καταταχθοῦν ἀφοῦ δὲν δουλεύουν στὸ Θεὸ σὰν παιδιὰ πρὸς πατέρα, οὔτε πείθονται σ' Ἐκεῖνον ποὺ μεγάλα πράγματα τοὺς ὑπόσχεται, ἀλλ' οὔτε καὶ δουλεύουν ἐπὶ τέλους ὡς πρὸς Κύριον;

Εὐλόγως ἐρωτῶ καὶ τοῦτο: Πῶς ἐμεῖς θὰ βρεθοῦμε σὲ χαρμόσυνο χορὸ Ἀγγέλων καὶ θὰ τάξουμε τὸν ἑαυτό μας κοντὰ στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ ἐδείξαμε προτίμησι στὶς ἡδονὲς τοῦ παρόντος βίου καὶ περιφρονήσαμε τὴν οὐρανία μακαριότητα καὶ τὴν ἰσοπολιτεία τῶν ἁγίων; Αὐτὲς οἱ γνῶμες εἶναι παιδιάστικα φαντάσματα. Πῶς θὰ εἶμαι μαζὶ μὲ τὸν Ἰὼβ στὸν Παράδεισο, ὅταν ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σηκώσω μιὰ οἱαδήποτε θλῖψι μ' εὐχαρίστησι; Πῶς θὰ βρεθῶ δίπλα στὸ Δαυίδ, ἀφοῦ δὲν ἔδειξα μακροθυμία στὸν ἐχθρό μου. Πῶς μετὰ τοῦ Δανιήλ, τὴ στιγμὴ ποὺ δὲν ἐζήτησα ἀπὸ τὸ Θεὸ συνεχῆ ἐγκράτεια καὶ προσευχή; Πὼς θὰ βρίσκουμαι μαζὶ μὲ κάθε ἅγιον ἐγὼ ποὺ δὲν περπάτησα ἐπάνω στ' ἀχνάρια του; Καὶ πάλιν ἐρωτῶ: Ὑπάρχει κανένας ἀθλοθέτης, δηλαδὴ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ εἶναι ἐντεταλμένοι ν' ἀπονέμουν βραβεῖα στοὺς ἀθλητὰς ποὺ ἀγωνίζονται, χωρὶς μυαλὸ καὶ κρίσι ὥστε νὰ δώσῃ τῆς ἴδιας ἀξίας βραβεῖα καὶ στὸ νικητὴ καὶ σ' ἐκεῖνον ποὺ οὔτε κἂν παρέστη στοὺς ἀγῶνας; Ποιὸς στρατηγὸς μετὰ τὴν θριαμβευτικὴ μάχη μοίρασε τὰ λάφυρα τοῦ πολέμου ἐξ ἴσου καὶ σ' ἐκείνους ποὺ ἐπολέμησαν καὶ ἐνίκησαν καὶ σ' ἐκείνους ποὺ οὔτε κἂν ἐφάνηκαν στὴ μάχη; Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθός. Εἶναι ὅμως καὶ Δίκαιος. Καὶ ἡ ἀμοιβὴ γίνεται σύμφωνα μὲ τὴν ἀξία τοῦ καθενὸς βάσει δηλαδὴ δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, ὅπως εἶναι γραμμένο· «Ἀγάθυνον Κύριε, τοῖς ἀγαθοῖς.» Ὅσοι ξεφεύγουν ἀπὸ τὸ νόμο του καὶ ἀδικοῦν τοὺς ἄλλους θὰ τιμωρήσῃ, ὅπως καὶ καθένα ποὺ δουλεύει στὴν ἀνομία. Εἶναι βέβαια ἐλεήμων ὁ Θεός. Μὴ λησμονοῦμε ὅμως πὼς παράπλευρα εἶναι καὶ κριτής. «Ἀγαπᾶ γὰρ ἐλεημοσύνη καὶ κρίσιν ὁ Κύριος.» Ἀλλ' ἔμαθες, ἐπὶ πλέον ποιοὺς ἐλεεῖ;

«Μακάριοι λέγει οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.» Βλέπεις πῶς μοιράζει τὴν ἐλεημοσύνη του δίκαια; Οὔτε ἐλεεῖ χωρὶς ἐλεημοσύνην οὔτε καὶ δικάζει μὲ σκληρότητα. «Ἐλεήμων γὰρ ὁ Κύριος καὶ δίκαιος.» Λοιπόν, μὴ θέλουμε νὰ γνωρίζουμε τὸν Κύριον ἀπὸ τὴ μιὰ μονάχα πλευρά του, κι' οὔτε νὰ μᾶς κάνῃ νωθροὺς γύρω ἀπὸ τὰς ἠθικάς μας ὑποχρεώσεις ἡ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας. Γι' αὐτὸ ἀκοῦμε καὶ βροντές, βλέπουμε καὶ κεραυνοὺς γιὰ νὰ μὴ καταφρονοῦμε τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος ποὺ ἀνατέλλει τὸν ἥλιο του καταδικάζει τὴν ἀβλεψία. Ἐκεῖνος ποὺ βρέχει τὸ νεράκι βρέχει καὶ φωτιά. Τὰ ἀγαθὰ εἶναι τῆς καλωσύνης του. Τὰ ἄλλα ποὺ μᾶς εἶναι δυσάρεστα εἶναι τῆς ὀργῆς του. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει ἢ νὰ τὸν ἀγαπήσουμε γιὰ κεῖνα τὰ καλὰ ποὺ μᾶς δίνει ἢ νὰ φοβηθοῦμε γιὰ τὰ ἄλλα ποὺ φέρουν τὴν ὀργή του στὰ κεφάλια μας ὥστε νὰ μὴν ἀκούσουμε τό: «ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιαν σὲ ἄγει; Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς.» Καὶ τὶ μὲ ὠφελεῖ κάθε ἄλλη ἀρετή μου, ὅταν ἐγὼ εἶμαι ὑπόδικος γιὰ τὴν περιφρόνησι ποὺ κάνω στὸν ἀδελφόν μου, ἀποκαλῶντας αὐτὸν μωρόν; Ποιὰ ὠφέλεια γιὰ μένα προκύπτει ὅταν εἶμαι ἐλεύθερος ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα, βρίσκομαι ὅμως ἀλυσσοδεμένος σ' ἕνα καὶ μένω στὴν ἠθικὴ αὐτὴ σκλαβιά; Γιατί,ὅπως λέγει ἡ Γραφή, «ὁ γὰρ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλος ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας.» Τὶ τὸ κέρδος μας ἂν δείχνουμε ἀπάθεια ἔναντι πολλῶν ἁμαρτημάτων ποὺ μᾶς ἐνοχλοῦν ὅταν τό σῶμα φθείρεται ἀπὸ ἕνα καὶ μόνον πάθος. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἐργάζεται κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν δουλεύει σ' Αὐτὸν ἀπὸ ψυχικὴ διάθεσιν ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ματαιοπονῇ. «Ἀμὴν γάρ λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τοῦ μισθοῦ αὐτῶν» λέγει ὁ Χριστός. Ὥστε ἄνθρωπέ μου, κατὰ τὰ λεγόμενα, ἂν δὲ θυμᾶσαι τὸ γιατὶ ὁ Θεὸς σ' ἔφερε στὸν κόσμο, κρίνε τὴν ἀξία σου ἀπὸ τὸ τίμημα ποὺ κατέβαλε γιὰ σένα γιὰ νὰ σ' ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Ἀπόβλεψε στὸ ἀντάλλαγμα καὶ θὰ καταλάβῃς τὴν ἀξία σου. Πρόσεξε. Ἔχεις ἀγορασθῆ μὲ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Θεοῦ. Μὴ γίνεσαι δοῦλος τῆς ἁμαρτίας. Μεῖνε μὲ δέος θρησκευτικὸ γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ σοὔκανε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μὴ ἐξομοιωθῇς μὲ τὰ ἀνόητα κτήνη. Πῶς ἐσεῖς θὰ εἶσθε κύριοι τῶν ὑπηρετῶν σας ὅταν σεῖς οἱ ἴδιοι δουλεύετε στὰ πάθη σας; στὶς βλαβερὲς καὶ ἀ-

νόητες ἐπιθυμίες σας σὰν τὰ ζῶα; Πῶς θὰ νουθετήσετε τὰ παιδιά σας ὅταν σεῖς ζῆτε μιὰ ζωὴ χωρὶς νουθεσια καὶ χωρὶς ἠθικὸ ρυθμό; Ὅπως ἐγὼ νοιώθω μέσα μου ψυχικὴν ἀνάγκη νὰ εὐαγγελίζωμαι σὲ σᾶς καὶ νὰ διακηρύττω τὰ δικαιώματα τοῦ Θεοῦ νύχτα καὶ ἡμέρα, καὶ ἀλλοίμονό μου ἐὰν δὲν εὐαγγελίζωμαι, ἔτσι καὶ γιὰ σᾶς ἐξ ἴσου προβάλλεται, τὸ θέμα: ἢ νὰ τιναχθῆτε ἀπὸ τὴν ἠθικὴν ἀδράνεια καὶ ν' ἀγωνισθῆτε, ἢ νὰ ζῆτε μὲ μιὰ χλιαρότητα βίου χωρὶς νὰ σᾶς ἐνδιαφέρῃ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὅσων ἀκούσατε καὶ παρελάβατε γιὰ νὰ τὰ ἀξιοποιήσητε θετικὰ καὶ γιὰ τὸ καλό σας. Ὁ Κύριος εἶπε: «ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ τόν κόσμον ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρα.» Ἄς προσέξῃ ὁ ἄνθρωπος ποὺ νοιώθει τὴν ἀκατάπαυστη πάλη μέσα του μεταξὺ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ καί ἂς ἀποφασίσῃ ποιὰ θέσι νὰ πάρῃ καὶ τὶ μέσα θὰ χρησιμοποιήσῃ γιὰ τὸ σωσμό του, δεδομένου πὼς καὶ οἱ παληές ἁμαρτίες δὲν παραγράφονται χωρίς ἐξομολόγησι καθαρά, ἀλλὰ καθιστοῦν τὸν ἔνοχο καὶ χρεωμένο ὑπόδικον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν γενικὴ Κρίσι τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ὅλοι ἂς γνωρίσουμε πῶς τὰ λόγια τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς θὰ σταθοῦν συνήγοροι ἢ κατήγοροι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνη τῆς Κρίσεως μπροστὰ στὸ Βῆμα τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι θὰ μένουμε μὲ πνεῦμα ἐγρηγόρσεως ἐμπρὸς στὴν ἱερότητα τοῦ περιεχομένου τῶν λόγων ἐκείνων καὶ τὴ σωτηριώδη σκοπιμότητα ποὺ περικλείουν. Καὶ ἔτσι τὰ λόγια αὐτὰ θὰ τὰ μεταφράσουμε σὲ ἔργα, γιατὶ δὲν ξέρουμε ποιὰ ἡμέρα ἢ ποιὰ ὥρα ὁ Κύριός μας ἔρχεται. Σ' αὐτὸν ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ
Περὶ συστάσεως βιβλίου ὑπὸ τὸν τίτλον
«Ἡ Κυψέλη»
τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἀδελφότητος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Δ]νσιν Διδ. Βιβλίων
Ἀριθμ. Πρωτ. 152191
ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 477

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20-12 1960
Πρὸς
Τοὺς κ.κ. Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Μέσης Ἐκπ]σεως καὶ Δ]ντὰς Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὰς κειμένας περὶ διδακτικῶν βιβλίων κ.λ.π. διατάξεις καὶ τὴν πρότασιν τοῦ Κεντρικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἐκπαιδεύσεως τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 19] 22-12 1960 (ἐδαφ. 3) πρᾶξιν αὐτοῦ ἣν ἀποδεχόμεθα, συνιστῶμεν τὴν προαιρετικὴν ἀγορὰν τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον.

«Ἡ Κυψέλη» περιοδικοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς ἀδελφότητος Ἄνω Γλυφάδας ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν δύο ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου καὶ τῶν σπουδαστῶν τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν καὶ λοιπῶν Ἀνωτέρων Σχολῶν συμφώνως πρὸς τὴν ὡς ἄνω πρᾶξιν τοῦ Κ.Γ.Δ.Σ.Ε. καθ' ἣν τὸ ἐν λόγῳ περιοδικὸν δύναται νὰ συσταθῇ εἰς τοὺς ὡς ἄνω μαθητὰς διότι ἐν αὐτῷ περιλαμβάνονται, ἐκλεκτὰ ἀποσπάσματα ὁμιλιῶν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας αἱ ὁποῖαι ἀναπτύσσουν ἠθικὰ θέματα μετὰ βαθείας γνώσεως τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς.

Ἑ. Ὑ.
Ὁ Διευθυντὴς
Χ. ΜΟΥΣΤΡΗΣ

Κοινοποίησις
1] Κ.Γ.Δ.Σ.Ε.
2] Δ]νσιν Διδ. Βιβλίων
3] Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν Ἀδελφότητα «Ἡ Κυψέλη»
Περικλέους 64
Γλυφάδα—Ἀττικῆς

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον
Ὁ Διευθυντὴς

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1. Διὰ τὰς Μητροπόλεις	Δραχ. 50
2. Διὰ τοὺς Κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς	» 30
3. Ἐξωτερικοῦ	Δολ. 2
4. Τιμὴ ἑκάστου τεύχους	Δραχ. 2

Διὰ πᾶσαν παραγγελίαν καὶ ὑπόθεσιν σχετιζομένην μὲ τὴν «ΚΥΨΕΛΗΝ», ν' ἀπευθύνεσθε: Δ]ίδα Κατίναν Γ. Παπαϊωάννου, Περικλέους 64. ΓΛΥΦΑΔΑ - ΑΤΤΙΚΗΣ